

Primorski List

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

IZHAJA vsaki četrtek ob 5. pop. Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
CENA za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone. Za manj premožne 4 krone za celo leto.

NAROČNINO in oznanila sprejema upravnistvo v Gorici na Placuti št. 12.
ROKOPISE sprejema uredništvo v Gorici, Dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Avstrijski narodi razdruženi.

Ime „Avstrija“ je silno staro in je od začetka pomenilo državo krščanskih narodov na jugo-vzhodu. Ravno zato, ker je staro, je globoko vtisnjeno v srca in um narodov in z imenom Avstrije tudi slavna rodovina Habsburžanov, katera vlada to državo vže šest sto let.

Ideja ali misel, katera je po božji previdnosti združila avstrijske narode v eno mogočno in spoštovano družino, je bila *krščanska* ideja, to je, Avstrija je imela namen *braniti krščanstvo* proti navalom paganov, Turkov, krivovercev in razkolnikov. To nalogo je Avstrija slavno izpolnjevala v krvavih bojih proti Ogrom, Avarom, Turkom, Husitom in nemškimi protestantom. Ta misel: obramba sv. katoliške vere in cerkve, je bila vez narodov pod žezlom habsburškim. Druge skupne misli, drugega skupnega namena avstrijski narode niso imeli, ker so bili preraznolčni po narodnosti in šegi. Toda ideja krščanska jim je bila tako sveta, da so za sv. častni križ Kristusa radi pozabili razlike in prepire med seboj.

Nasprotniki katoliške cerkve so dobro vedeli, da je Avstrija po svoji zgodovini in po svojem namenu branik katoliške vere in cerkve. Zato so sklenili uničiti jo. Vprašanje je bilo, kako premagati državo, kateri je bilo geslo: Če je Bog z nami, kdo bo proti nam? Našli so pot do hudobnega namena. Vže več ko eno stoletje se trudijo, da bi vzeli Avstriji katoliški značaj, da bi tako raztrgali ono vez, ki je vezala najraznoličnejše narode v eno družino tisoč let! Žalibog, da se jim je to tudi posrečilo. Avstrija ni več katoliška, država ampak liberalna, od 1. 1867 bolj liberalna ko pruska država. Narodje so v 25 letih moderne liberalne odgoje izgubili skupno misel in vsled tega je zdaj Avstrija ime, o katerem ne vemo več, kaj pomeni. Avstrije v mislih in srcih ni več; Avstrija so narodje, ki vlečejo vsaki na svojo stran, ki se sovražijo, zaničujejo in preganjajo; živijo sicer še pod eno streho, ali ne vedo več, zakaj, in vsled tega silijo vedno bolj narazen, da se več videli ne bodo. Ogrji so od Nemcev in Slovanov vže skoraj popolnoma ločeni, Slovani in Nemci pa so le po sili v eni hiši, da se toliko bolj prepirajo in pretepajo! To ne more biti drugače. Stara vez, ki je narode vezala, je raztrgana, nove ni nobene, torej mora družina po sili razdružiti se. Logika misli in dejanj je neizprosna. Kar je prišlo, je moralo priti. Družba, ki nima več namena, mora propasti.

Vselej pa, ko narodje ideje izgubijo, skušajo

njih vlade najti novih fraz ali besed, s katerimi si pomagajo, dokler morejo. Tako tudi pri nas. En čas je veljala fraza: „Če bi Avstrije ne bilo, bi jo morali ustvariti“. A zakaj? Tega ni treba raziskavati, tako je bajé rekel Palacky. pa mir besedi! — Ob drugi priliki zopet si pomagajo z besedo „o posvečeni osebi vladarjevi“, ali frazarji ne vedo povedati, od koga je posvečena in zakaj, ker so brezverci, katerim je svetost le prazna beseda! Ali naj torej prazna beseda veže narode, kateri so po celem svojem svojstvu med seboj različni?

Živa slika zdajne Avstrije je naš državni zbor, v katerem imajo narodje svoje zastopnike. Vsaki klub ima svoj program, ima svoje misli in namene; ali skupne misli, skupnega namena nimajo in vsled tega zborujejo sicer v isti hiši in v isti sobani, ali po mislih in načrtih so daleč narazen. Če bi narodje sploh imeli še kako skupno idejo, morala bi jo zastopati v prvi vrsti vlada. Toda naših brezštevnihih vlad vidno znamenje je bilo in, — bojimo se, — bo: biti brez barve, brez načrta, brez načela in ideje! Komično pa je, da vsaka vlada, ko nastopa, obljublja, da hoče narode pomiriti in zediniti. S kom, za božjo voljo, ako nimate ideje, ki bi narode edinila? Ali menite da so narodje snopovi, katere z vrvoj vežejo?

Razložili smo žalostno resnico: liberalizem je vzel Avstriji krščansko idejo in s tem raztrgal vez, ki je tesno vezala narode v eno mogočno družino pod žezlom habsburškim.

POLITIČNI PREGLED.

Državni zbor ni imel v preteklem tednu sej, ker zborujeti v Budimpešti delegaciji. Pri odprtju delegacij je imel naš zunanji minister grof Goluhowski običajni govor, pri katerem je pojasnjeval razmere Avstrije do sosednjih držav. Po njegovem govoru je vse pri starem: trozveza stoji po obisku našega presvetlega cesarja v Berlinu na še trdnjeh nogah, kakor prej. Prijateljstvo s sosedno Rusijo je neskaljeno. Cesar, ki je navzoč v Budimpešti, je tam sprejel česke člane delegacije in jim zagotovil, da bo v kratkem mogoče redno delovanje v državnem zboru. Radovedni smo, kakšne bodo prihodnje seje državnega zbora, ki začnejo zopet 17. tega meseca.

Česka obstrukcija. Glavni vzrok, da je redno delo v državnem zboru nemogoče, je pereče jezikovno uprašanje. Da se ne morejo Čehi zadovoljiti z vladnim jezikovnim načrtom, je jasno. A

„Ali bi ne hotel zadnjega pozdrava sporočiti očetu ali sestri?“

„Očeta nimam več, sestre sploh nisem imel“. Ali nimaš morda matere“ vpraša ga častnik dalje.

„Ne izgovarjajte mi maternega imena“, zakliče prostak, „kolikorkrat slišim sladko materno ime, moral bi jokati, kar pa vojak ne sme.“

„Kdo je rekel, da ne smeš“, odvrne častnik; „tudi jaz bi se ne sramoval solza, ki bi jih točil po svoji materi!“

„Kako, tudi Vi ljubite svojo mater?“ vpraša strmeče jetnik. „Če jo ljubite, hočem se Vam razodeti. Odkar sem pri življenju, ljubil sem le eno bitje in ta je moja mati. Ljubil sem jo s celo dušo, ljubil sem jo tako, kakor ne znajo ljudje ljubiti. Mati mi je bila življenje in veselje. Ko sem moral k vojakom, mislil sem, da umrem, ker se ločim od nje. Pri slovesu rekla mi je: „Moj sin, ako me res ljubiš, iz ljubezni do mene izpolni na tanko vse svoje dolžnosti“. Šel sem in vedno se držal njenih besed.

Vojak mora biti pokoren. Jaz sem bil Bojeval sem se kakor lev, nisem se bal žvižgajčih krogelj, ne gromenja topov. Vsi so me hvalili radi hrabrosti, a niso vedeli, da se tako bojujem iz ljubezni do matere. — Nagloma pride mi pismo, da je mati hudo obolela. Prosil sem odpusta, a nisem ga dobil. Joka sem, a slednjič se udal — iz ljubezni do matere, da sem izpolnil svojo dolžnost. Ne dolgo za tem sem izvedel, da mi je mati

tudi Nemci ne bodo dovolili, da se da Čehom jezikovna enakopravnost. To je uvidel tudi česki minister dr. Režek in hotel odložiti svojo službo. Prosil je osebno cesarja, da bi ga odslovil iz ministerske službe. A cesar ni hotel o tem ničesar slišati in dr. Režek ostane zanaprej česki minister.

Nekaj o trozvezi. Kako močna je vez, ki veže Avstrijo z Nemčijo in Italijo, nam kaže slednji dogodek. Pred nekaj leti je mislila Avstrija Bosno in Hercegovino združiti z drugimi deželami Avstrije, tako, da bi bila tudi Bosna zastopana v državnem zboru. Uprasha je tedaj Nemčijo in Italijo, ali sta zadovoljni s tem. Nemčija je kar odgovorila, da ne svetuje Avstriji tega storiti, ker bi morala proti temu se ustavljati in se zvezi z Avstrijo odpovedati. Italija pa je kar naravnost povedala, da zasede Albanijo tisti dan, ko se to zgodi. Takšno je torej prijateljstvo Nemčije in Italije. Lahko se veselimo, da nimamo preveč takih prijateljev, drugače bi bila Avstrija kmalu pohrustana!

Srbija. Razširja se vest, da se misli vlada v Srbiji približati zopet Rusiji, ki je vsled postopanja razkralja Milana užajjena. Čas je, da začnejo enkrat vladni krogi v tej deželi skrbeti za gmotno blagostanje Srbije in popustijo jalovi politični prepir, saj je ljudstvo v Srbiji še preveč vdano kraljevski rodovini, ki pa ne zasluži več nobenega spoštovanja.

Španija. V nekaterih pokrajinah te države je nastal upor proti vladi, ki nalaga ljudstvu neznozne davke. Vladi se je sicer posrečilo začasno omejiti upor, a dokler bo vlada skrbela le zato, da dobi davke od ubogega ljudstva, ni upanja, da bi se mogla Španija gmotno razvijati.

Bolgarija. Tudi v tej deželi je bil velik upor kmetov proti uradnikom, ki so s silo iztirjavali brez usmiljenja davke od ljudstva. Bolgarski kmetje so vsled slabe letine popolnoma osiromašili. Zdaj misli vlada zmernejše postopati proti ubožnim poljedelcem, kar bi bilo tudi jako nместno.

Vojska v južni Afriki. V preteklem tednu ni bilo nobene odločilne bitke mej Angleži in Buri. Buri se vedno bolj umikajo Angležem proti domači meji. Zdaj so Angleži že prav blizu meje in vsak dan se začne lahko odločilna bitka. Dazi imajo politiki malo upanja, da zmagaajo Buri, vendar gledajo vsi radovedno v bližnjo bodočnost. Angležev je sicer dvakrat ali trikrat toliko kakor Burov, a Buri so doma in ni nemogoče, da potolčejo še Angleže pri prekoračenju meje. Zau-

umrla. Popolnoma sem bil zmoten. Zapustil sem polk, da pomolim na gomili, kjer mrtvo počiva najdražje srce. Nisem se mogel premagati. Povem Vam vzrok.

Mislili boste: čudno vero ali vražo imajo kmetjski ljudje. Pri nas živi govorica, da, kdor utrga na grobu ranjcega prvo cvetico, ne more nikdar pozabiti ranjcega, a tudi ranjki ne njega. Prvo cvetico na materinem grobu hotel sem utrgrati jaz. Dolga in težavna je bila pot v domovino a slednjič sem srečno dospel. Ko so ravno prvi pomladanski solnčni žarki obsijali mirno vaško pokopališče, stal sem na gomili svoje matere. Na grobu razcvetena je bila lepa cvetica spominčica. Utrgal sem jo, potem pa zopet tekla k armadi in svojemu polku, da me uklenejo in usmrtijo. Brez strahu sem se javil, saj nisem imel nobene želje več.

Utilnil je vojak. Debele solze tekale so mu po mladenškem obrazu. Njegove oči niso bile obupne kakor obsojenca na smrt, ampak bralo se je v njih hrepenenje, da bi se skoraj, skoraj združil vekomaj z materjo.

„Ker moram umreti“, nadaljeval je mladenec, „in ste me tako sočutno poslušali, izpolnite mi edino željo. Cvetico iz groba svoje matere sem si z jekleno iglo prišil na svoje srce. Cvetica je iz groba in pelje mene v grob. Prosim Vas, pazite, da, ko bom mrtav, ne bodo cvetice odtrgali od mene. Ta cvetica je edina vez med menoj in

LISTEK

Iz ljubezni do matere.

Bilo je vojskino leto 1809. Nemški polk z imenom „Linienregiment“ je imel svojo postajo v mestu Strasburg. V tem polku je služil prostak Peter Pitois (Pitoá) iz Burgundskega. Bil je najhrabrejši vojak v celem oddelku. Prvi v bitki, poslednji v begu.

Po končani vojski se je vračala vojna proti imenovanemu mestu. Ali čudo! Tudi hrabri vojak Peter se je vračal, toda ne s častjo kot zmagovalec, ne z ranami, kot mučenec domovine, ampak vkljenjen v železje. Med vojsko je bil namreč dezertiral. Sklicala se je vojna sodbá.

„Kako je mogoče“, so mu klicali, „da si ti polk zapustil? Ti najhrabrejši vojak, odlikovan z najlepšo svetinjo hrabrosti, ti si mogel pozabiti svojo dolžnost?“

„Ne kesam se“, je odvrnil odločno. Vsi so strmeli. Obsojen je bil po vojskini postavi v smrt.

Bil je zadnjo noč v ječi, da se pripravi za naj britkejšo pot. Po noči pa se nagloma odprejo ječina vrata. Vstopil je visok častnik. Stopil je k jetniku in ga pozdravil rekoč:

„Videl sem te kot najhrabrejšega v vojski. Zato sem te prišel obiskat. Morda imaš kako poslednjo željo, katero ti hočem izpolniti.“

„Nobene“, odgovori jetnik.

panje Burov, da premagajo tudi takrat Angleže, je veliko. Kraj v katerem bo boj, je za Bure jako ugoden, a Angležem neznan in skrajno neugoden. Pomisliti je tudi, da so angleški vojaki slabo preskrbljeni s hrano in trudni, med tem ko imajo Buri vsega zadosti. A tudi če zmaga Angleži, ne bo še konec te strašne vojske, ki bo brez dvojbe še trajala vsaj eno leto!

Duh časa.

Duh časa nam je vse okužil. Naše leposlovje v prepovedanem listu zasluži pač vse drugo nego to besedo. Tu zabavljajo čez vse, smešijo, norčujejo se iz vsega svetega. Tu so spisi, ki žalijo vsak čut pravosti, smešijo vsako krščansko čednost. A ni dovolj to. Oni slikajo, kar je grdega, umazanega kot lepo, vzvišeno, in nam kažejo „krasne modele za lepoto greha“. Taki so dekadentski biseri, katere nam je ustvaril duh časa.

In naša šola? Ta je tudi dete tega duha časa, saj je on tako zahteval in zdaj zahteva še slabejšo. V pozivu za versko šolo iz leta 1888 stoji: „Strah božji, zvesta udanost cesarju in državi, skrbno življenje po morali, natančna vest v vsem dejanju in nehanju, vse te lepe lastnosti izginjajo očitno bolj in bolj. Na njih mesto stopa materijalizem, brezobzirno in brezvestno hlepenje po mamoni in vživanju — in nagloma raztoči propad pravosti in poštenosti. Pogostokrat ni samo le huda potreba, ki mladeniče in mladenke zapeljuje na polzko pot zločina, marveč to je le pomanjkanje verskega prepričanja in pravega obnašanja. To so resnične besede. Iz pomanjkanja verskega prepričanja in pravega obnašanja izvira toliko zločinov. In ti zločini se množe od dne do dne. — Kje je iskati temu prvega uzroka: gotovo le v šoli. Tam se vcepi v srce otroku ali versko prepričanje ali pa se ga navdušuje za slobodomiselni napredek, za golo humaniteto, tam se mu volja napeljuje k dobremu ali pa ravno nasprotno. Vsak vč, da šola je izgojevališče. Torej njen namen ni samo bistrirati um, ki je po izvirnem grehu otemnel, ampak tudi voljo k dobremu nagibati. In ravno na to se premalo pazi in vender je ta zmožnost človekova ravno tako potrebna podpore in pomoči kakor razum, ako ne še bolj. Saj so nam znane besede: Video meliora proboque, sed deteriora sequor Tok, duh časa vse to odobruje, da zahteva še nekaj hujšega: popolno ločitev šole od cerkve. In temu duhu časa naj bi se udali! Ne!

Duh časa je nekaj nestalnega, odvisnega od idej in nazorov človeštva. Ker je nestalen, ni popoln. Mi kristijani pa imamo nekaj stalnega, nekaj popolnega, nekaj nespremenljivega, to je nauk Kristusov in njegove sv. cerkve, katere duh časa vkljub največjemu nasprotovanju ne bo pokončal, k večjemu ji kaj malega škodil na ugledu. Kakor ima reka svoj tok mej bregovi, tako ima tudi čas svoj tok katerega mu uravnajo človeške ideje. Naj ta tok časa še bolj vdarja ob skalovje, ene skale ne bo porušil: to je skala na katero je sezidana sv. cerkev. Tema duha časa, temu toku se vdati ne moremo in ne smemo, ker nam ne daja pravil za življenje duh časa, ampak Kristus. K temu nas opominja tudi sv. Pavel: „Ne ravnanjate se po tem svetu“. I. C.

NOVICE.

Stoletnica izvolitve slavnega papeža Pija VII. Pred sto leti je bil za sv. kat. cerkev najburnejši čas. Sovražniki so govorili: Konec je

materjo. Če po drugem ne spoznala, me bode mati po tej cvetici v boljšem življenji.

Nepoznani častnik in prijatelj mu je obljubil, potem se ločil od njega.

Drugi dan bila je izvršitev smrtne obsodbe. Pogumno in veselo stopal je vojak na smrtni kraj, saj je bila pot — pot k materi. Vže se je prebrala smrtna obsodba, vže se je hotelo ukazati k strelu, kar se začuje šum:

„Cesar gre, cesar gre“.

Res, bil je cesar. Na njegov ukaz so obsojenec verig oprostili. Obsojenec se ozre in v cesarju spozna onega častnika, ki ga je obiskal prejšno noč v ječi.

Ves v solzah pade presrečni pred svojega vladarja in ne more govoriti.

„Vstani“, ukaže cesar, „za svoj pregrešek si se pokoril dovolj. Pomilostim te, ker tako ljubiš svojo mater, in te imenujem častnikom svoje osebne straže, ker dober in hvaležen sin je vedno zvest vojak“.

Vesolja in slave ni bilo kmalu konec. Slavil se je vladar, slavila ljubezen vojakova do svoje preminule matere.

Vojak ni dolgo živel v novi častni službi. Prišla je vojska in v bitki pri Waterloo je umrl junške smrti.

Slovenski mladeniči, posnemajte tega junaka! Bodite up in bramba svoje domovine, a ne zabite one, ki vas je nosila pod srcem svojim! Le ena je nam domovina, a tudi le ena mati.

I. R.

sv. kat. cerkve, za Pijem VI. nočemo več nobenega papeža! Pa Bog je njih načrte zmešal. Ker je bilo kardinalom zabranjeno, da bi se zbrali v Rimu, zbrali so se v cerkvi sv. Jurija v Benetkah ter izvolili Pija VII. Te dni je bilo ravno sto let, kar se je to zgodilo. V proslavo tega dogodka praznovala se je v Benetkah tridnevno od sobote 12. t. m. do torka 15. t. m. Slovesnosti se je udeležil tudi Nj. eminence kardinal kneznadškof dr. Missia, ki je v pondeljek imel slovesno sv. mašo. Navzoč je bil tudi tržaški škof, monsignor Šterk.

Knezonađškofom solnograškim je bil te dni izvoljen, pomožni škof in vodja bogoslovnice Iv. dr. Katschthaler. Novi knezonađškof je star 68 let.

Deželni zbor goriški. — K poročilu o sedmi seji dodajemo:

Za cesto od Ročinja do Kambreškega je dež. zbor dovolil 4.400 K. Postavila sta se dva pogoja: 1. ako prispe država za to cesto 10.000 K. in 2. ako občini Ročinj in Ajba zagotoviti 7.600 K. Z ozirom na važnost in korist te ceste, obračamo se do občinskih predstojnikov obeh občin, da store vse potrebno, da se cesta napravi.

Vasi Zakriž, Plužno, Tolminski Lom, Srpenica, Vrh nad Rihenbergom, Renče, Štjak in Šebrelje so bile napravile na dež. zbor prošnjo za podporo v napravo vodovodov in vodnjakov. Deželni zbor je te prošnje izročil dež. odboru, da jih reši, kadar bo delil svoto 6000 K. dovoljeno za vodnjake in enake naprave in da jih priporoči vladi.

Komenski cestni odbor je dobil podpore 2000 K, da uravna kos okrajne ceste med Rihenbergom in Komnom na Rovnjavku.

Pri Nabrežinski postaji bodo zgradili most čez železnično progo. Za ta zelo potrebni most je dež. zbor dovolil 3.200 K, kateri znesek odkaže dež. odbor v dveh enakih obrokih l. 1901. in 1902.

Okrajna cesta od Šmartnega do Kozane je v slabem stanu. Za uravnavo te ceste je deželni zbor dovolil cestnemu odboru goriške okoli 4000 K.

Za zgradbo mosta na Sušici je dež. zbor dovolil sežanskemu cestnemu odboru 8000 K, ki se izplačata v dveh enakih letnih obrokih l. 1900, in 1901.

Podgorsko županstvo je dobilo 1000 K za zgradbo mosta čez Pevnico na občinski cesti proti Podsobotinu.

Občini Krasno in Višnjevek sti dobili 1000 K za zgradbo ceste od Brega do Višnjevka.

Koželjsko županstvo je dobilo 400 K za uravnavo ceste od Peternele do Belega.

G. Matevž Ozebek in tovariši dobijo po županstvu na Št. Viški gori 600 K za zgradbo ceste od Št. Viške gore do Krepakov.

Županstvo v Cerknem na korist občinskim oddelkom Plužno in Masora za zgradbo brvi čez Idrijco dobi 400 K.

Županstvo v Št. Viški gori za zgradbo ceste od Št. Viške gore čez Tilnik do erarske ceste 600 K.

Za most čez Vertobjico v Vertobji 600 K. **Županstvo na Trnovem** (nad Kobaridom) dobi za železno brv čez Sočo 400 K.

Prošnja nakelskega županstva za podporo prizadetim po žledu izroči se deželnemu odboru z nalogom, da jo priporoči vladi.

Prošnja vinarskega in sadjarskega društva v Štverjanu se je izročila deželnemu odboru, da se nanjo ozira, kadar bode delil podporo 2000 K za ameriške trtnice.

Romarji, ki želijo spominka ali svetinje, naj se oglašijo in pošljejo (zeleno) legitimacijo do 25. t. m. Od tedaj naprej ne sprejem nobenega naročila več.

Nek romar je izgubil v Rimu takvin z malo svoto v njem. Našli so mu ga. Oglasi naj se zanj pri upravnistvu našega lista.

Dr. Jos. Pavlica.

V Gorici. Dne 12. t. m. je imel mestni svet sejo, v kateri so se potrdili o zadajih volitvah izvoljeni starišine.

G. Marzini se je pritoževal nad vlado, katera že 10 let odlaša s potrebno popravo zidu na ribjem trgu od gimnazija do učiteljskega.

Tržaški Slovenci so v nedeljo dne 13. t. m. v Rocolu v dvorani g. Prašnela slovesno otvorili slovenski vrtec.

Petdesetletnico svojega dušnega pastirstva v fari sv. Ignacija v Gorici bo na tišem praznovan prihodnjo nedeljo velečastiti gospod zlatomašnik Francišek Zoratti. Bog nam ohrani g. zlatomašnika še mnogo, mnogo let čilega in zdravega!

G. cesarski svetnik dr. Aleksander Zencovich je dobil o priliki trajnega umirovljenja viteški križ Franc Jožefovega reda. Čestitamo!

Iz Štanjela dne 7. t. m. — Slovesno blagoslovljenje kipa ludske Matere božje se je izvršilo večeraj pri nas najkrasnejše. V najlepšem majnem dnevu se je vila iz cerkve sv. Danjela v podružnico, v Hruševico, dolga procesija, v kateri si opazil nerušen red; zlasti med šolskimi

otroci, kateri so bili pod nadzorstvom g. voditelja in gč. učiteljice. V sredi sprevoda je neslo pred duhovščino osem belooblečenih deklet blagoslovljeno podobo ludske Matere božje. Potoma peli so domači pevci in šolski otroci Marjine pesmi. Prostovoljno se je pridružil v sprevod tudi vrli pevski zbor iz bližnjih Goč se svojim pevovodjem č. g. Rihard-om Jamšek. Ti so peli vrste se z domačimi pevci razne Marjine pesmi tako dovršeno, da so srca vdeležencev ganili do solz. Za kar jim bodi najsrčnejša hvala in čast! Ljudstvo je molilo glasno sv. rožni venec. Vas Hruševica je bila dobila po prizadevanju mladenčev in deklic res lepo zunanost. Maji, slavolok, zastave in opletenje z zelenjem jo je krasilo. Podobo so postavili na novi mali stranski altareček, ki je bil kot glavni z lepimi svežimi cveticami iz cvetličnjaka veleč. g. Fabiani-ja iz Kobdija ozaljšan. Po jedrnatem govoru g. domačega kurata o trdnem zaupanju v Marijo priprošnjo, ki ga je ljudstvo pozorno poslušalo, daroval je isti sv. mašo na novem altarcu. Ljudstvo opozorjeno na to slovesnost s tridnevni streljanjem privrelo je iz sosednih duhovnij v tolikem številu, da jih niti ena tretjina ni mogla v cerkev. — Novi altar se je napravil največ iz milodarov, zlasti ene osebe. Terezije Grmek, ki je oskrbela podobo in še veliko svoto dala za altar. — G. Andreja Lavrenčič, kamnoseka iz Koprive, ki je ta altar napravil v zadovoljstvo vseh, najtopleje priporočamo v slična dela! — Ta dan bode ostal posebno vernim iz Hruševice v najlepšem spominu. Nebeška kraljica sprosi jim obile milosti!

Pregled železniške proge Gorica-Trst. V pondeljek je posebna komisija konečno pregledala črto od Gorice do Rihenberg. Postaja v Gorici bo na Blanceh in ne na živinskem trgu. Dornberg se je potegoval za postajo, kar pa iz tehniških ozirov ni bilo mogoče. V Rihenbergu se je oglasilo 7 kraških občin, ki so zahtevale, da naj se črta dotakne Komna, česar pa ni bilo mogoče ustreči.

V torek je komisija pregledala črto od Štanjela do Občin, večeraj pa od Občin do Trsta.

Občina Solkan naj se razdeli, tako je menda sklenilo solkansko starestinstvo. Posebno je ta sklep dopadal g. Lenassiju, ki je zagotavljal, da dež. zbor gotovo to sklene. Lenassi se lahko smeja, ker Solkan brez Kronberka je potem njegova domena, v kateri bode županoval po željah in navodilih svojih goriških prijateljev. Mi smo trdno uverjeni, da Solkanci to sprevidijo, in prošnje za razdelitev niti ne vložijo. Nikar ne silimo po sili pod tuječev jarem!

Ignoranti pri „Soči“. Kmalu bo leto, da straši nekdanjo glasilo goriških Slovencev svoje čitatelje s „klerikalizem“ in s „klerikalizmom“. Do zdaj pa niso še povedali, kaj je „klerikalizem“ in kaj je „klerikalizem“. Poskušali so že večkrat prepisati kako definicijo iz drugih časopisov, pa te definicije se ne zlagajo. Ubogi! Njih glavno orožje proti „Prim. Listu“ je „klerikalizem“, s katerim nas neprenehoma zabadajo, toda povedati ne znajo, kaj je klerikalizem.

Kako, da so tudi lajki začeli izpoznavati ignorantnost „Soče“, razvidno je iz tega, da šteje naš list med lajki — razumniki vedno več pristašev. To je naša čast! Mi se ne zovemo ne klerikalna in ne klerikalistična stranka, ampak katoliško-narodna stranka. S to stranko boste imeli še dolgo časa opraviti.

Surovi „Sočini“ liberalci. „Soča“ št. 56 piše v odgovor na naš zadnji uvodni članek: „Ako bi mi kak klerikalni hujšak rekel kaj takega z oči v oči, bi mu v odgovor pljunil v obraz ter ga lopnil po nesramnih ustih tako, da bi mu gotovo kak zob potrl. V obrekovanju so naši klerikalci veliki mojstri... Pišejo same lumparije, potem pa mašujejo! To se pravi: „imeti svet in Boga za norca,“ kakor prav pravi naše ljudstvo.“

Tako piše „Soča“, ki je nekdanj veljala za glasilo goriških Slovencev. Kako globoko so pali! Pa se še jezijo, če jim rečemo, da so surovi.

Iz Bovca 15. maja. Na nabroj lažij, ki jih je prinesla „Soča“ 10. t. m. v dopisu iz Bolca o zadnjem shodu del. izobr. dr. služi v odgovor odstavek iz spisov slavnega nemškega pisatelja Albana Stolza:

„Ljudje bredejo dandanes po velikem močvirju lažij. Kar se bere in sliši, je deloma prepleteno z lažmi. Laži so gostilniški stalni gostje; urgolijo po časnikih; krožijo kakor mušice ob vodnjakih in letajo v rojih za ljudmi; temu letajo iz ust, onemu v ušesa; svoja jajčeca ležejo v možgane in tu se izvalé zopet cela gnezda mladih lažij. A ljudje ne lažejo samo drugim, ampak kakor škorpion včasih tudi samega sebe ukolje s svojim strupenim rilcem, tako se nalagajo ljudje tudi same sebe čisto in si verjamejo v svojo škodo in propast.“

V mnogih krajih *Ornega Lesu* (Schwarzwald) je bilo v navadi, da je v pustni noči glavna šema hodila po ulicah in norce brila. Vsa vaška mladina je tekala za njo in jo je pozdravljala glasno kričeč z izrekom:

„Narro, Narro, Gigeboge (Fidelbogen)!“

Was du seigst (sagst), ist älls (alles) verlogte!

To isto bi se moglo kričati mnogim skozi vse leto in ne samo v pustni noči; in prav prikladen bi bil ta izrek kot napis za večino liberalnih listov, da bi stal na čelu listu mesto koleka (zlasti zdaj, ko je odpravljen, da se popolni ona praznina):

Narro, Narro. Gigelboge!

Was du druckst, ist schwarz verloge!

Ta izrek bi bil koristen za lahkomišljene in lahkoverne čitatelje, kakor za hudega psa torba, da ne more grizti.

Iz Cerkna. Obrekovanje vlada pač povsod po svetu in s pomočjo obrekovalcev podira in smeši hudobni duh marsikako dobro stvar. Jeden tak obrekovalec se je oglasil tudi iz našega „Cerkna“ v eni zadnjih števil „Primorca“, čegar uredništvo je seveda sprejelo radovoljno njegovo laž, posebno, ker je bila tudi obeljena z psovko čez rimske romarje. Najprej se je spustil ta prijatelj laži čez romanje v Rim in potožil, koliko škoda je to prizadelo gmotnemu stanju našega okraja. Požrlo je to romanje okroglih 700 do 1000 kron, kakor je izračunal ta varuh naših koristij. Sicer pa radi tega, naj bi se bilo, toži naprej, ne bil bi se oglasil, ali pomislite „škandal“ — po kaki poti je dospel jeden teh vrlih romarjev do denarja! Ukradel je — kar je postalo uže javna tajnost — prasiča svojemu sosedu par dni pred odhodom v Rim. Nedostajalo mu je najbrže denarja za potovanje ali za kak cerkven dar. Tako Primorec.

Resnici na ljubo uže moramo koj povedati, da je pravi tat pod ključem, tat, kateri pa od romanja v Rim ni niti sanjal*) in uredništvo Primorca se bode moralo najbrže pred sodiščem zagovarjati, da sprejema take podle laži v svoj list.

Pa poglejmo kaj je vodilo dopisnika, pri skrupljanju te laži! Morda strankarstvo cerkljansko? Skoraj da težko verujemo! Kajti, če se smatrati poštenim ena in druga stranka, ne moremo pripisovati ni eni, ni drugi takih podlih sredstev uničiti in ograditi nasprotnika. Morda je bilo osebno sovraštvo dopisnika vodeče? Mogoče. A poznati je na celem dopisu, da je vodila dopisnika posebna mržnja do rimskega romanja, da je hotel z enim udarcem osmešiti in ogradiati poštenega moža, še bolj pa dobro stvar — rimsko romanje. Čudno le, da dopisnik ni zajedno tudi objavil oziroma nalagal, koliko je skupil romar za prodanega prasiča in koliko je moral še doložiti, da je imel za pot v Rim. Laž bi bila le še bolj zanimiva in kratkočasna. Ti presneti prasiči, tudi oni morajo v boj proti klerikalcem.

Dalje prihodnjič.

*) Gotovo pripada „čili napredni stranki“! Tistega prasiča imajo zdaj kot corpus delicti v Gabščekovi tiskarni.

Rudeče srajce bodo baje kazali goriški sokolci dne 20. t. m. v Mirnu. Starosta goriškega sokola je preslavni Andrej Gabršček. S tem je mnogo povedano. S tem društvom bi g. Andrej Gabršček rad širil svojo „politiko“. Mirenci pozor! — „Soča“ je nečisto pisala, da v „rudeči srajci“ je vsa moč in da je treba dobro umeti pomen „rudeče srajce“. No, Mirencem, ni treba razlagati, kaj je „rudeča srajca“, ker že dobro vedo. Največa bedarija pa je, kar piše „Soča“ št. 56, da kaže to društvo „eminentno narodno delovagnje za povzdigo našega socijalnega življenja“. Res, čudodelna „rudeča srajca“!

Porotne obravnave. Dne 15. in 16. t. m. sta bila pred poroto Korminca Anton Batistuta in Janez Šfiligoi, ki sta umorila Antona Bedo. Obsojena sta v smrt na vislice.

Iz braniške doline 10. maja. (Izv. dop.) Počasno grajenje braniške ceste; naprava novih zvonov in hvalevredna gorečnost ljudstva in marsikaj. — Meseca avgusta t. l. bo ravno deset let, odkar se je začela graditi nova cesta po kratki braniški dolini, ali kljub tako dolgi dobi cesta še ni dovršena, ampak le semtrtje predrti; le (3) mostovi bodo kmalu dovršeni. Če bode tako počasi gradnja te ceste napredovala, bode trajalo do zvršenja te ceste, ki ima biti malo le nad uro dolga, idoča vedno poleg potoka Branice, zopet kakih drugih 10 let. Naj bi se torej dotične merodajne cestne oblasti potrudile, da bi se ta tolikanj potrebna cesta kmalu dogradila, da bomo mogli sebe in blago po ravni in bližji cesti v Gorico voziti. Že 1873 l. je pisec teh vrstic v listu „Glas“ povdarjal potrebo te ceste; mnogi, ki so želeli voziti se po tej Gorico zblížajoči cesti, niso dočakali njenega dograjenja in tudi jaz, ako bo šla ta gradnja tako po polzevo naprej, se bojim, da je tudi ne dočakam. Torej požuri naj se, kdor ima besedo pri tej cesti, da se vendar hitreje gradi in dovrši! Koliko več občinstva bo potem dohajalo tudi ponosni spominek našega junaka bar. Čehovina si ogle-dovat?! — *)

Mala braniška duhovnija — kuracija, — ki se je 1896. zgradila lep nov zvonik z veliko izgledno požrtvovalnostjo, sklenila je na shodu vseh hišnih gospodarjev, — komaj 60 jih je! — vkljub slabim letinam napraviti si tudi nove zvo-nove, kajti oba dosedajna tehtata malo nad meterski stot. Dušni pastir jih je k temu vzneseno

*) Ker je dež. zbor dovolil letos 8 00 K, je upanje, da bo delo hitreje napredovalo.

negovarjal v cerkvi in pri shodu, obetajoč tudi sam, da hoče dati izgled, za katerim naj gredo vsi in če tudi nas je malo, vendar polazimo, da smo požrtvovalni katolici. To požrtvovalnost bode že Bog prej ali slej poplačal. In res, vsi so bili v to zadovoljni. Precejšen prispevek je obel-tudi en c. kr. tukaj rojeni uradnik (800 for.) in pa domači kurat (600 for.). Ker pa bodo stroški precejšni, in podpisani znesek vkljub največi požrtvovalnosti vernih ne doseže ter ne pokrije stroškov zvoniku primernih novih zvonov, bomo potrkali tudi na požrtvovalno srce ljubljene-ga vladarja, ki bode letos praznoval svoj redki 70. god in 52. leto svojega vladarstva ter upamo, da naša pohlevna prošnja ne bode brezuspešna o tej slovesni priliki. Saj je tukaj tudi rojstna hiša našega junaka, kateremu se je dne 14. av-gusta 1898. leta krasen spominek postavil, da ga hodijo od blizu in dalječ ogledovat. Tega ju-naka je v svoji mladosti tudi sam cesar ne le poznal in visoko cenil, marveč mu je celo po bitvi pri Novari (1849) tudi v roko segnil ter ga drugim predstavil in pozdravil „moj Čehovin ljubi“, kakor se glasi slavnostna pesem Rado-slava Silvestra, zložena povodom odkritja spome-nika 14. avgusta 1898. — Kterega mojstra pa za vlitje novih zvonov naj bi si zbrali, tega ne vemo še. Kakšen svet nam bi v to dal cenjeni „Prim. List“, in zakaj tega in ne onega?! —

V noči med 8. in 9. t. m. smo imeli tudi v braniški dolini nevihto ali hudo uro; že je jela z dežjem padati tudi sodra, vendar nam ni na-pravila škode, ker je bila drobna in redka in je tudi kmalu ponehala padati. Pri tem mi pa pri-haja na misel, da bi bilo morda dobro šolska berila (II.) malo pregledati, oziroma popraviti ali izpustiti, ker se za verni otroški um prestrogo po fiziki razlagajo nekatere podnebesne padavine in prikazni. Se ve da lahko dobri verni učitelj istim stavkom dodaje potrebno razlago in opazke, ali pa tudi, ako je liberalnega mišljenja, „ali po-nižni sluga liberalne misli“, to prav naravno razlaga brez ozira na vsevladajočo previdnost božjo, v kvar še nerazsodnih šolskih otrok! „Videant consules!“

Iz Čepovana 12. maja. Ko smo danes zju-traj vstali, videli smo po bližnjih gorah pomla-danski sneg. Vendar je čez dan skopnel. Kaj bo, ako nam bo vreme vedno tako nagajalo! —

V zadnjem zasedanju deželnega zbora spom-nilo se je tudi Čepovana z ozirom na cestne zveze. Kaj pa nam pomaga, če se le govorim, stori pa nič. Za gotovo smo pričakovali, da bode v seda-njem deželnozbornem zasedanju sprejeta med okrajne ceste tudi črta od naše cerkve do Slapa. Saj sprejela sta to črta oba interesovana cestna odbora tominski in goriški — in sicer vže pred 3 leti. Koliko važnosti bi imela vže zmerjena cesta, ve samo oni, ki kraj pozna. S to potjo bi bila to-minska in cerkljanska pokrajina vnovič lepo zve-zana z Gorico. Posebno Cerkljani bi imeli po namerovani cesti skoraj tretjino bližje v Gorico, kakor po dalnji soški dolini. — Morda o tem pri-hodnjič kaj več.

V Kobaridskem Kotu 12. maja 1900.

G. urednik! Enkrat ste bili že sprejeli par mojih besed v Prim. list, sprejmite zdaj še te-le, da bodo še drugi po svetu vedeli, kako je v tem našem Kotu.

V Logeh so dobili z novim letom g. uče-nika. Podučuje pa na dveh šolah: tri dni doma, tri dni pa na Robediščih. Ljudje so ga zelo ve-seli. Podbeljani so napravili vozno pot do Borjane. Prej so vozili iz Kreda naprej po Nediži (po produ) do Podbele. Zdaj pa vozijo po okrajni cesti (Staroselo-Breginj-Logje) do Borjane in odtod mimo borjanskega farovža po ti novi poti do Podbele. Seveda, pot ni še kot se tiče; posebno na borjanski strani je semtertja še strna in ozka. Vender pelje par konj počasi 8-10 kvintalov. V Borjani bi tudi radi dobili g. učenika; pa še šole nimajo kot Bog ukaže. V Kredu je zidala šolska oblast novo šolo (pred leti že), da je cel farovž. V Borjani pa mora biti za šolo mala soba, da se otroci komaj, komaj notri spravijo. In še ta je sredi hiš in brez sranišča. So Krijcem naredili tako veliko hišo za šolo, bode pač skrbeli tudi za Borjance, saj plačujejo vsi enake naklade. V Starem selu so bili dobili podporo od cesarja, da bodo cerkev sv. Lenarta popravili in nov zvonik zidali. Dobili so, kakor čujem, vsega okoli en tisoč — starega denarja. Pomagali so jim h temu prejšnji g. glavar in naša dva poslanca na Du-naju. Cerkev so še zvišali in znotraj za silo oče-dili. Zvonik so bili tudi začeli, pa so se ga pre-hitro naveličali. Par let sem ni videti družega kot od dežja in snega izprani oder in po tleh rezano kamenje. Ne vem, kaj jim je v glavo prišlo, da so vse tako pustili. Če ne bodo hitro naprej zidali, jim oder zgine, in tisti pesek, ki ga imajo še, jim bodo otroci razkopali, ali pa ga jim odnese burja nazaj tja v Nedižo. Mar upajo, da jim bo pomagala Soča, ki jo vidim pri njili, ko hodim v Kobarid?

Pri zadnjih volitvah so držali ž-njo. Pa, ljubi moji, Soča ne mara za cerkve. Še te, kar jih je, bi rada zaprla in g. nuncie v nje. Naši ljudje so že vsi šli po svetu, po delu. Eni so

dobili delo celo gori pod Prisom. Ti in tisti okoli Dunaja pridejo o sv. Katarini domu. Bližnji pa, ki so na Koroškem in na Krajskem, pridejo domu o sv. Mohoru za travo;*) po travi pa poj-dejo zopet nazaj ven h delu, dokler ga bo kaj. Sadje je kazalo prav lepo; pa dež in mraz sta mu te dni hudo škodovala. Toliko za danes. Če Vam bo po godu, se še oglasim.

M. H. kmet.

*) Izvedeli smo od znancev, da pomenja tu „trava“ košnja. Op. uredništva.

Razpisane službe. Na c. kr. davčnih ura-dih na Primorskem ste razpisani dve mesti uradnih slug s sistemizirano plačo in s pravico do uradne obleke.

Cepljenje koz v Gorici bo 18. t. m. v otroškem vrtcu ul. Torrente, 22. t. m. v kmet. šole poslopju za Podturence, 25. t. m. v otroškem vrtu ul. Cappella in v ljudski šoli. 29. t. m. v Stari gori v šoli. Ker je cepljenje zelo važno za odstranitev kužne bolezni koz, opozarjamo stariše, da ne zamude priložnosti.

Streljanje proti toči. Pri zadnjem občnem zboru c. kr. kmetijske družbe v Gorici, dne 30. aprila, je g. Albert Stieger trdil, da je namen streljanju uničiti elektriciteto, katera provzročuje, da se voda spreminja v led, ter da sega vpliv streljanja v višočino do 2000 metrov.

Kako storiti sadno drevje posebno ro-dovitno? Marsikatero drevo cvete lepo in bogato, tako, da se je najobilnejšega pridelka nadejati. Pa kmalu se vse cvetje ospe, in razvidi se, da ne bo nič sadja. Kdor ima tako drevo v sadov-njaku, naj pomisli, da je temu edini vzrok po-manjkanje dovoljne hrane. Naj le poskusi ob cvetji krog debela politi škaf gnojnice, katero je stanjšal z dvema škofama vode, in naj to vsaj trikrat ob cvetji ponovi. Prepričal se bo, koliko je pripo-mogel k rodovitnosti, ker poprej navadno nero-dovitno drevo bo obilno rodilo leto za letom. Pa sadje postane potem tudi bolj okusno in veliko. Rabiti je pa vedno gnojnico ali sploh tekoč gnoj, ker taka gnojnica dospe naglo v zemljo do ko-renik, katere jo srkajo in debelu dovajajo. Kdor nima gnojnice, naj v čeburu vode raztopi kravjega blata, sploh hlevskega gnoja in to tekočino po-rabi. Ako kdo svoje drevo tako leto za letom oskrbuje in tako streže, videl bo, da mu bode drevo bogato povračalo trud in stroške. S. G.

Cepljenje trt na zeleno. Na slovenskem oddelku dež. kmet. šole bo dne 18. in 19. t. m. od 8. do 12. ure predp. poučni tečaj o načinu tega cepljenja. Vabijo se ukaželjni trtorejci!

Novoporočenci pozor! Friporočamo prav toplo vsem rejakom, da se pri kupovanju pohištva in druge sobne priprave poslužujejo slovenske tvrde Antona Breščaka v Gorici, gospoka ul. št. 14. Opozarjamo na oglas na zadnji strani.

Socijalne drobtinice.

Zakonsko predlogo o največji delavni dobi za ženske in mladoletne je v Franciji predložil socijaldemokratski minister Millerand. Bistvena določila te predloge se glase: Delavna doba za mladoletne, ženske in v istem podjetju delujoče možke se v najprvo določuje na najmanj 48 ur. Po preteku dveh let se delavna doba zniža na 10¹/₂ in po nadaljnjih dveh letih na 10 ur na dan. V l. 1904 bodo torej vsi delavci in delavke, ki delajo v mešanih podjetjih (ženski in možki delavci) imeli postavni deseturni delavnik. So-cijaldemokrat Millerand kot minister je pozabil na osemurni delavnik, dasi njegovi sodrugi — voditelji še vedno delavstvo slepe ž njim.

Židje na Ogerskem. Po najnovejših podat-kih statističnega urada v Budapešti imajo od pro-stranega zemljišča ogrske države od 281 milijo-nov oralov nič manj nego 67¹/₂% židje v zakupu. Židovskih veleposestnikov na Ogerskem je 1039 ali 34%.

Torej vsak tretji veleposestnik je žid! Najbo-gatejši mej temi so: baron Schossberger z 26.127 orali, barona Armin in Bertold Popper z 46.000 orali zemlje, dalje Gutmann de Hatwan, de Hi-degkut itd. Pred kratkim sta se tem pridružila še dva, namreč Münzel Swarz, ki je bil poprej kramar, a re zdaj kupil zemlje 4000 oralov, in pa Jakob Bartok z 982 orali. —

Do leta 1862 niso smeli židje kupovati si zemlje na Ogerskem, in sedaj, komaj 40 let od tega, ima sam žid Popper polovico neutrškega komitata, žid Deutsch ima zemlje za 20.000 ora-lov — in drugo so si nakupili baron Hirsch, Wodianer, Springer, Gutman, Todesko in druge enake kapacitete. Če priračunimo še vse hipo-teke, katere so vknjižene židom v dobro, pripada sredno in neposredno okoli 70% vsega zemljišča židovski premoči. Torej od vsakih pet oralov zem-lje jih je tri in pol od judov odvisnih in le en in pol orala je prostih. Izmed petih vinskih gorie je kmet le eni in pol neodvisen posestnik. Naj-boljši vinogradi so v židovskih rokah, brez žida dobiš težko „tokajca“ ali „rusterja“. Takisto so tudi vsi večji hlevi ogerskih volov in prešičev last — židov.

Kdo trpi pod židovskim gospodarstvom? Kmet in delavec! Bolj nego beseda bodo številke govorile. Izmej kmetijskega stanu

	leta 1870:	leta 1880:
je bilo		
posestnikov:	1.631.071	1.133.086
zakupnikov:	46.317	22.236
pradnikov:	14.860	10.923
hlapev:	1.332.080	518.814
najemnikov:	1.314.293	783.748
Skupaj	4.338.611	2.468.807

Torej v 10 letih je zginilo nad 500.000 kmetov — posestnikov in nad 1.300.000 delavcev.

Kaj se bo zgodilo še-le z ubogimi Slovenci, ako pojdejo liberalci židom tudi v gospodarskem oziru tako na roke, kakor jim gredo z zabavljanjem proti krščanski organizaciji?!

Naša društva.

Udom ljudske Posojilnice, ki so naši somišljeniki, priporočamo, da naj za zdaj še ne odpovedujejo *opravnih deležev*, ker je za to še čas do konca novembra t. l. — Isto velja tudi udom „Trgovsko-obrtno zadruga“. O svojem času bodo vsi opozorjeni, kaj jim je storiti.

Razume se samo po sebi, da bomo ustanovili še svojim denarjem svoje zavode. Mi smo svarili in prosili, da naj bi se ne ustanovljalo novih denarnih zavodov poleg vže obstoječih. Toda, odkar so Tuma-Gabršček-Stanič ustanovili liberalno stranko, s katero imajo vzeti narodu vero in spoštovanje do cerkve, in od kar so sami izjavili, da denarni zavodi so njihovi in da morajo njim služiti za izvršitev načrtov proti cerkvi, je naša dolžnost — pred Bogom in pred narodom — vzeti jim zadnji vinar, o katerem smo mi gospodarji. To je naša jasna beseda.

Za Alojzijeve: Preč. g. Jos. Primšar 10 K, preč. g. Jos. Štrancar 20 K, ga. Julija Leban 10 K.

Iz Bovca. V nedeljo, dne 20. t. m., priredi „del. izobr. dr.“ v Bovcu javen shod v Logu v prostorih g. župana Martina Černota.

Pevma. „Hranilnica in posojilnica vpisana zadruga z neomejeno zavezo v Pevmi“ vabi svoje p. n. društvenike k I. občnemu zboru, ki bo dne 27. maja t. l. ob 5. uri popoldne. Vspored: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo računskega pregledovalca. 3. Potrditev računa za leto 1899. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev računskega pregledovalca. 6. Razni predlogi.

Slovensko kat. delavsko društvo bo imelo občni zbor dne 20. t. m. ob 4. uri pop. v Gorici pri Katarinju.

Za kratek čas.

Zaupen shod klerikalcev dne 14. t. m. O tem shodu je prinesla „Soča“ prav zanimivo poročilo, ki nam je uzbudilo mnogo smeha. Škoda, da ni resnično! Nekaj prav interesantnega pa je „Soča“ vendar le zamolčala. Povedala bi bila lahko še to-le: Nekdo je na tem shodu rekel, da Gabršček je „martinček“, ki se greje na solcu „gor. ljudske posojilnice“, žejni urednik „Soče“ Kavčič pa „keartinček“, ki ni nikjer plačan...

Storite enako: Gost: „Ali se vam je že kedaj pripetilo, da se je kedo pri vas v krčmi dobro najedel in napil, pa ni imel sčim plačati?“ Krčmar: „O vže!“ Gost: „Kaj ste pa potem z njim storili?“ Krčmar: „Iz krčme sem ga vrzel.“ Gost: „Tako! Vrzite še mene venkaj!“

Odgovorni urednik in izdajatelj: I. Bajt.
Lastnik: Konsorcij „Primorskega lista“.
Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu občinstvu.

Z odličnim spoštovanjem
J. KOPAČ,
svečar.

Ulica sv. Antona št. 7. v Gorici.

Anton Obidič,

čevljar
v Semeniški ulici št. 4
v Gorici,

priporoča se
za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro
Priporoča dalje tudi svojo zalogo

Štev. 392

op.

Razglas.

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil I. četrtletja t. j. mesecev

januarja, februarja in marca 1899

začne v

ponedeljek, dne 11. junija 1900.

in se bo nadaljevala naslednje četrtke
in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavnice
in ž njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 10. maja 1900.

ANTON FOX

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po
železnici na vse kraje avstro-ogerske
monarhije v adih od 56 itrov naprej.
Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica št. 14,
blizu lekarne Gironcolijeve.

ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak
stan. Pohištvo je po najmodernejih slogih, po-
sebnost spalne, jedilne in posetne sobe so po nem-
škem slogu iz odlikovanih Črniškojevih delavnic
v ulici Pontenuovo in via Leon, katere so lepše
in ukusneje izdelane in ceneje od Dunajskih in
Budapeštanskih tovarov.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z raz-
ličnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake
velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mi-
zice, različna obešala, preproge za okna itd. Raz-
lične stolice z traja in celuloide, posebno za jedilne
sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in
platnom na izbiri ter razne tapetarije. Reči, ka-
tere se ne nahajajo v zalogi preskrbijo se po izbiri
cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske
ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po
železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno
opravo, na katero se še posebej opozarja
p. n. občinstvo!

Priporočava svojo prodajalnico jestvin.

V zalogi imava tudi raznovrstne
pijače, n. pr.: francoski cognac, pristni
kranjski brinjevec, domači tropinovec,
fini rum, različna vina, gorušice (Senf), ka-
tere se ne nahajajo v to stroko spadajoče blago.
Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin

trgovca v Semeniški ulici št. 1

v hiši, kjer je „Trgovsko-obrtno-zadruga“.

Prodaja se

v Gorici Piazza del Cristo št. 1.

TVORNICA TESTENIN

po jako nizki ceni.

Prva slovenska trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

prej G. Darbo

GORICA — pred nadškofijo št. 9. — GORICA

Priporočata po najnižih cenah svojo bogato
zalogo najboljšega štajerskega železa in ploščevine
raznega obrtniškega, poljedelskega, vinogradske-
ga in pohišnega orodja. Prevzemata naročila za
vse stavbe in podjetja. Glavna zaloga za Gorico
in okolico izdelkov c. kr. priv. tovarne; pri-
poznana zaloga najboljših kotlov od g. Nussbaum-a
v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga najboljšega koroškega askalon
in brescian jekla. — Zaloga Portland in roman
cementa. — Cesar ni v zalogi, priskrbi se ne-
mudoma.

Kupujeta staro železo in kovine po naj-
višji ceni!

Vsako naročilo izyri se nemudoma in vestno!

Odlikovani fotografski atelier

A. JERKIČ

GORICA,

Gosposka ulica št. 7, v hiši

„Goriške ljudske posojilnice“,

edini zalagatelj c. kr. avstrijske državno-
uradniške zveze za Goriško, sprejema vsa v
fotografsko stroko spadajoča dela.

Novi, velikomestno urejeni atelier

odgovarja vsem

modernim zahtevam v tej stroki.

P. n. gg. državni uradniki in njihovi družin-
ski člani dobé pri obstoječih cenah 15% rabat.

Se toplo priporoča z odličnim spošto-
vanjem udani

ANTON JERKIČ.

Zaloga Piva

prve kranjske eksportne pivovarne na par
T. Fröhlich-a

na Vrhniki pri Ljubljani.

Glavni zastop in zaloga za Gorico in deželo:

Josip Rovnan

Gorica — Rabatišče št. 18 — Gorica

Podružni zalogi: Ferdinand Žagar, v Go-
rici, ulica Ascoli št. 25. (gostilna J. Ciuffarin
blizu Korna) — Franc Furlan, gostilna na Go-
ričici pri Rebku. — Pivo je izborna, postrežba
točna in vestna. — Trdka odlikovana je bila
letos za svoje izdelke na konkurenčnih razstavah
v: Rimu, Bruslju, Lionu in Parizu, (s častnimi
diplomami, zlato svetinjo in s častnim križem) —
Priporoča so rojakom v mestu in na deželi z
odličnim spoštovanjem udani

Josip Rovnan,
glavni zastopnik.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva,
tudi najfinejšega, za nove maše in godove,
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in na-
tančno po želji gospodov naročnikov. —
Priporoča se za nje svojim rojakom v
mestu in na deželi najljubšeje.

Flerjan Kralj,

tovarnar kisa v stari cukrarni,

kapucinska ulica št. 11.

priporoča se svojim sorjakom v mestu in na de-
želi v nabavo kisa, kakor ekstrata, vinskega in
komune, po poštenih cenah.